

Šicha černá

Empetrum nigrum L.

Stupeň ohrožení: C4

POPIS

Keřík s až 1 m dlouhými, plazivými větvemi, dosahující výšky 20 cm. Letorosty zbarveny čevenohnědě. Listy rovnovážně odstávající, jehlicovité, 4,5-6 mm dlouhé, lesklé, s výrazně podvinutými okraji, mezi kterými zůstává jen 0,1 mm široká štěrbina. Květy nejčastěji jednopohlavné (dvoudomé rostliny, drobné, s délkou korunních lístků do 2 mm. Jejich barva se pohybuje v rozmezí od zeleno-růžové po červenou. U samčích květů se navíc pod květem vytváří třílístý kalíšek listenů. Šicha černá kvete od května do června, plodem jsou černé peckovičky s červeně barvicí šťávou, kterým na rozdíl od podobné *E. hermaphroditum* obvykle chybí zaschlá rezidua tyčinek. (Ke spolehlivému odlišení *E. nigrum* a *E. hermaphroditum* je však nutné zvláště u smíšených populací stanovit ploidii – *E. nigrum* je diploidní, *E. hermaphroditum* tetraploidní, z Krkonoš je navíc popsán sterilní triploidní hybrid.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Šichá černá převážně vyhledává horská vrchoviště, méně přechodová rašeliniště, vzácně i v subalpínském pásmu. Těžiště výskytu podle databázových údajů spadá do nadmořských výšek 700-1500 m n. m. 116 z celkových 202 zápisů pochází ze společenstev svazu *Sphagnion medii*, přičemž do celé třídy *Ocycocco-Sphagnetea* je zařazeno 164 snímků. Ve společenstvech jiných syntaxonů je šicha černá vzácná. V lesní vegetaci (třída *Vaccinio-Piceetea* bez svazu *Pinion mughi*) databáze obsahuje jen 14 snímků. Lesnicko-typologická databáze eviduje 47 záznamů, převážně (39) z rašeliništní edafické kategorie (nejvíce z 8. a 9. vegetačního stupně – SLT vrchovištní smrčina a vrchovištní kleč).

ROZŠÍŘENÍ

Cirkumpolární boreálně-arktidský druh, v Evropě zvláště v její severní části, ve vyšších polohách zasahuje však až do Francie, severní Itálie a na Balkán. V ČR je vázána zvláště na sudetská pohraniční pohoří a pískovce Českého Švýcarska a Teplicko-adršpašských skal. Celkově je evidována na 786 lokalitách v rámci 15 fytochorionů. Nejvíce nálezových dat pochází z Krušných hor (458 údajů), Jizerských hor (112), Šumavy (93) a Slavkovského lesa (50).

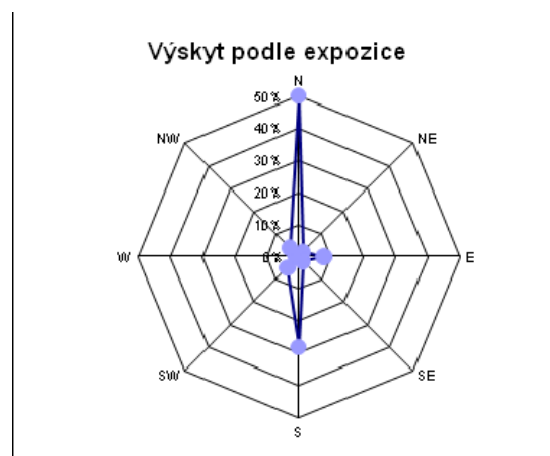
PŘÍČINY OHROŽENÍ

Vzácnost šichy černé u nás spočívá v malém plošném rozsahu a zranitelnosti biotopů, na které je vázaná (převážně vrchovištní rašeliniště). Nebezpečím může být vysoušení a sním spojené sukcesní změny provázené zarůstáním a ruderalizací.

SEZNAM LITERATURY

ABAZID D., SUDOVÁ R., SUDA J., 2004. *Rod Empetrum (šicha) na rašeliništích Krkonoš*. In: ŠTURSA J., MAZURSKI K. R., PAULUCKI A., POTOCKA J. (eds). Geoekologické problémy Krkonoš. Sborn. Mez. Věd. Konf., Listopad 2003, Szklarska Poręba. Opera Corcontica 41: 148-151.

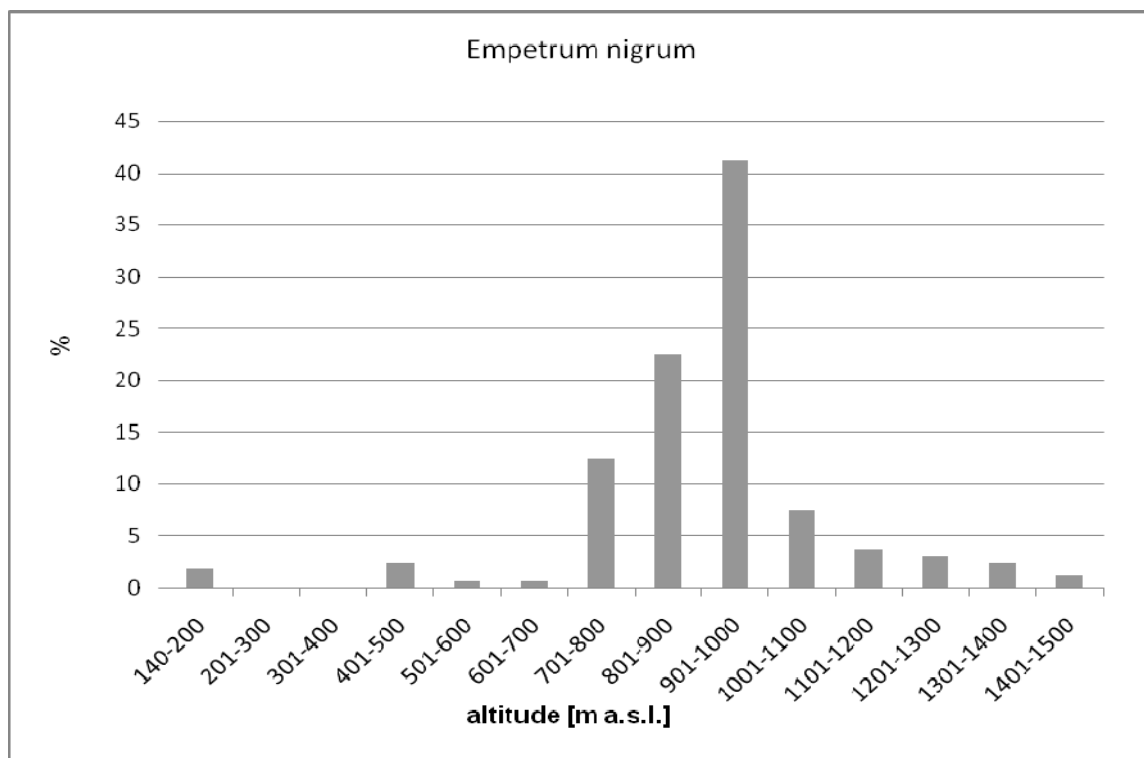
ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J., 2010. *Dřeviny České republiky. II. vyd.* Lesnická práce, Kostelec n. Č. L., 368 p.

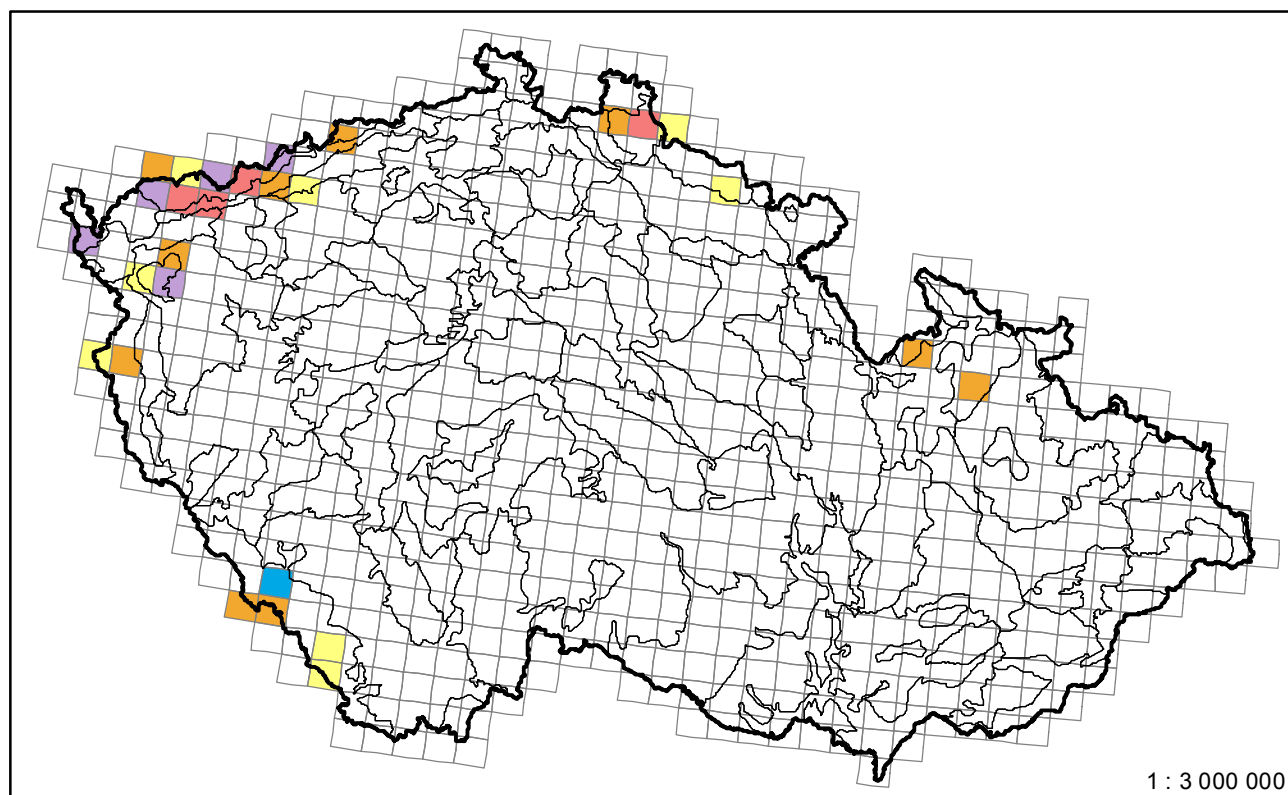
Výskyt podle SLT

[illegible]

Výskyt podle nadmořské výšky

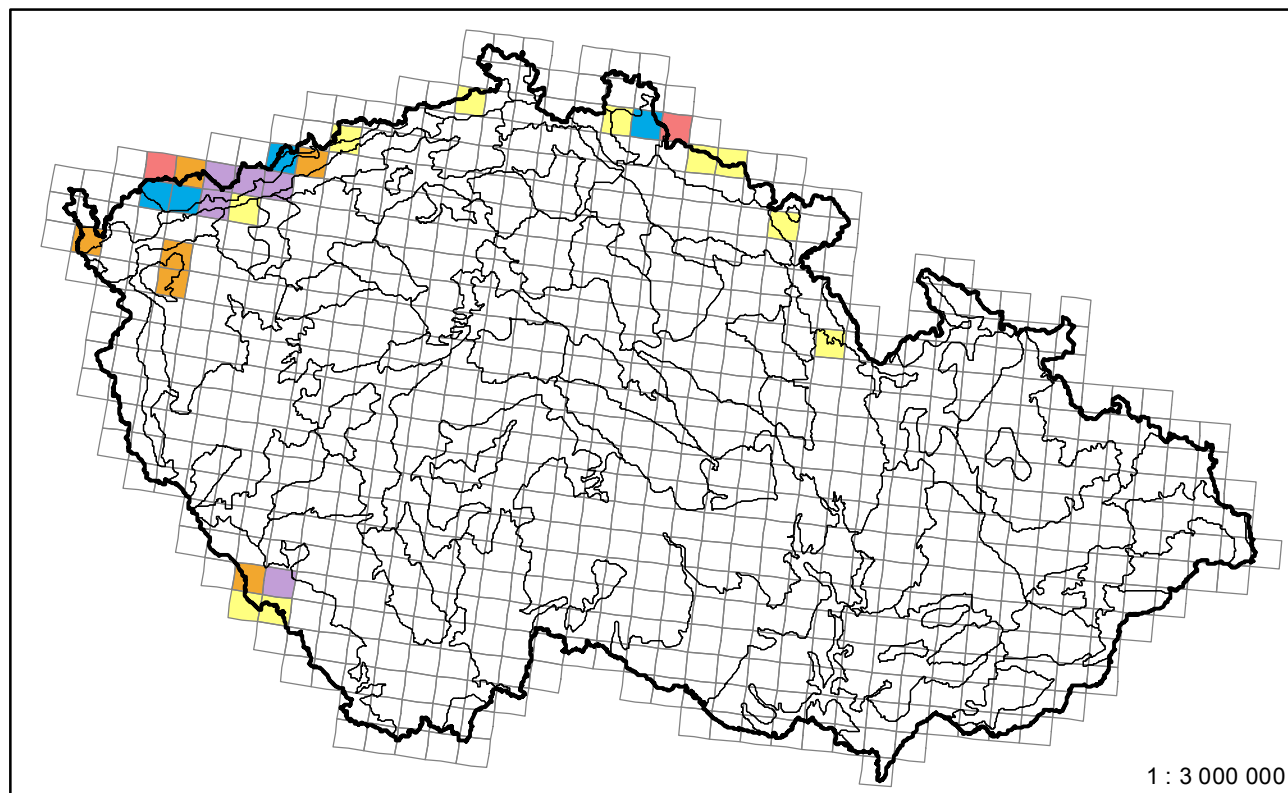

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 2 - 3 4 - 6 7 - 9 17

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 - 5 6 - 9 10 - 13 14 - 26 27 - 39